Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

TER BESLUITVORMING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2026-0000485835

Datum
1 oktober 2026

Opgesteld door
[redacted]

Samengewerkt met
JenV

Bijlage(n)
5

Aan Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Van CZW/Grondrechten

nota

Nota beantwoording EK-vragen constitutionele toetsing

Aanleiding

Op 24 september 2025 heeft de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken van de Eerste Kamer schriftelijke vragen gesteld over de voorgenomen wijziging van artikel 120 Grondwet (constitutionele toetsing). Deze vragen konden niet meer worden beantwoord door het vorige kabinet gelet op de demissionaire status. Bijgaand treft u de beantwoording van deze vragen aan op basis van de koers van dit kabinet ten aanzien van constitutionele toetsing.

Geadviseerd besluit

Akkoord gaan met de antwoorden op de vragen (bijlage 2) en deze met de begeleidende brief (bijlage 1, ter ondertekening) laten verzenden.

Kern

- De brief met de beantwoording van de vragen wordt door u en SJenV ondertekend en mede namens MJenV verzonden.
- De schriftelijke EK-vragen van 24 september 2025 (bijlage 3) zijn een vervolg op vragen van 6 mei 2025 (bijlage 4). Van die eerste set vragen heeft het vorige kabinet bij brief van 13 juni 2025 (bijlage 5) ten behoeve van de spoedige voortgang van het wetgevingstraject alleen de vragen beantwoord, die betrekking hadden op de wijziging van artikel 120 Grondwet. De vragen over de instelling van een grondwettelijk hof zijn toen nog niet beantwoord.
- Vragen over de wijziging van artikel 120 Grondwet (constitutionele toetsing): nadat de koersbepaling van het huidige kabinet ten aanzien van constitutionele toetsing duidelijk is geworden, is eerst prioriteit gegeven aan het gereedmaken van het grondwetsvoorstel tot invoering van constitutionele toetsing ten behoeve van indiening van een adviesaanvraag bij de Afdeling advisering van de Raad van State van het Koninkrijk. De adviesaanvraag is op 8 juli jl. aanhangig gemaakt. Bijgaand worden de EK-vragen over de wijziging van artikel 120 Grondwet in overeenstemming met dit grondwetsvoorstel beantwoord. Veel vragen hebben betrekking op het niet mogelijk maken van toetsing aan sociale grondrechten.
- Vragen over een grondwettelijk hof: in de beleidsbrief BZK van 24 april 2026 heeft u aan de TK gecommuniceerd dat dit kabinet geen voorstander is van de instelling van een grondwettelijk hof. Daarom is in de beantwoording aangegeven dat u het niet opportuun acht vragen te

beantwoorden over dit voornemen van het vorige kabinet. Dat geldt voor vragen hierover uit beide sets.

- Opnieuw ingediende vragen: een aantal vragen uit de set van 6 mei 2025 is opnieuw ingediend bij de set van 24 september 2025. Voor zover deze vragen zien op de instelling van een grondwettelijk hof, is in lijn met het bovenstaande aangegeven dat u het niet opportuun acht om vragen te beantwoorden over dit voornemen van het vorige kabinet. Voor zover deze vragen zien op de wijziging van artikel 120 Grondwet, is aangegeven dat u zich aansluit bij de antwoorden die uw ambtsvoorgangers bij brief van 13 juni 2025 hebben gegeven.
- Grondwetsagenda 2026: bij brief van 22 september jl. heeft de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken van de Eerste Kamer schriftelijke vragen gesteld over de brief van 22 juni jl., die u mede namens MJenV en SJenV stuurde, over de Grondwetsagenda 2026 (bijlage 6). Deze brief bevat ook vragen over het grondwetsvoorstel tot invoering van constitutionele toetsing. Vanwege deze samenhang is het streven om de antwoorden op beide sets vragen gelijktijdig aan de EK te verzenden. U ontvangt de antwoorden op de vragen over de Grondwetsagenda parallel aan de onderhavige set.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Motivering
In de openbaar gemaakte versie van deze nota zijn alle persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Begeleidende brief	Ter ondertekening en verzending aan de EK
2	Beantwoording EK-vragen inzake constitutionele toetsing	Ter verzending aan de EK
3	EK-vragen 24 september 2025	
4	EK-vragen 6 mei 2025	
5	Beantwoording EK-vragen 13 juni 2025 (begeleidende brief + beantwoording)	
6	EK-vragen 22 september 2026 (Grondwetsagenda 2026)	